

**OPINIA PRAWNA
W PRZEDMIOCIE PRAKTYKI WYPOWIADANIA UMÓW RACHUNKU BANKOWEGO
PODMIOTOM POŚREDNICZĄCYM ZAWODOWO W HANDLU
KRYPTOWALUTAMI**

OPRACOWANA NA ZLECENIE

WEME Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

I. [Stan faktyczny]

Zlecający – spółka WEME Sp. z o.o. z siedzibą ul. Hoża 86/410, 00-682 Warszawa (dalej **Spółka**), prowadzi działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w handlu kryptowalutą „bitcoin” (dalej **Bitcoin**). W ramach prowadzonej działalności udostępnia portal internetowy pod domeną www.bitcan.pl, stanowiący platformę do zawierania przez użytkowników transakcji kupna-sprzedaży Bitcoinów. Zgodnie z informacjami przedstawionymi do sporządzenia opinii, proces rozliczania każdej z transakcji wygląda następująco:

W zakresie „**płatności przychodzących**”:

- 1) W celu zakupu kryptowaluty użytkownik serwisu dokonuje wpłaty złotówkowej na rachunek bankowy Spółki z wykorzystaniem dostępnych opcji płatności:
 - a. przelew bankowy,
 - b. przelew za pośrednictwem pośrednika płatności, serwisu tpay.com którego operatorem jest Krajowy Integrator Płatności Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu,
 - c. gotówką, po uprzednim ustaleniu warunków transakcji.
- 2) W przypadku transakcji o wartość przekraczającej 40.000 zł (łącznie), a także w przypadku powzięcia podejrzeń co do pochodzenia lub przeznaczenia wpłacanych przez użytkownika środków pieniężnych. przeprowadzana jest weryfikacja użytkownika (z możliwym czasowym wstrzymaniem dostępu do funkcji serwisu). W praktyce jednak wszyscy nowi użytkownicy przechodzą weryfikację przed udostępnieniem im pełnej funkcjonalności portalu.
- 3) W przypadku korzystania z pośrednika płatności tpay.com, wartość pojedynczej transakcji wynosi nie więcej niż 25.000 zł. Co istotne, pośrednik płatności tpay.com podlega przepisom Ustawy oraz stosuje wszystkie wynikające z tego tytułu obowiązki (Regulamin dostępny na <https://secure.tpay.com/partner/pliki/tpay-owu-pl.pdf>).

W zakresie „**płatności wychodzących**”:

- 1) Spółka zleca wykonanie przelewu bankowego na rachunek bankowy podmiotów współpracujących (sprzedających Bitcoin).
- 2) Co istotne, Spółka w celu zapewnienia szybkości transakcji dokonuje przelewu wynagrodzenia sprzedającego za sprzedane Bitcoiny ze środków własnych. Środki wpłacone przez kupującego najpierw pozostają zablokowane przez 24 godziny przez pośrednika płatności (jeżeli wpłata następuje przez pośrednika płatności), a następnie podlegają zatrzymaniu przed dalszym obrotem przez Spółkę, przez okres dalszych 24 godzin. Wynika to ze stosowanych reguł bezpieczeństwa, które zapewniają Bankowi możliwość zatrzymania na obsługiwanym rachunku Spółki środków pochodzących z transakcji, które z jakichkolwiek względów zakwalifikowane zostaną jako podejrzone.

W dniu 05.01.2018 Spółka za pośrednictwem systemu bankowego została poinformowana o podjęciu przez mBank S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej **Bank**) czynności zmierzających do wypowiedzenia łączącej Spółkę z Bankiem umowy rachunku bankowego. Co istotne Spółka do tej pory nie otrzymała wypowiedzenia umowy w formie pisemnej. Jako przyczynę zamiaru zakończenia współpracy pracownik banku podał, że działalność Spółki uniemożliwia Bankowi wywiązanie się z obowiązków nałożonych na mocy ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tj. z dnia 11 maja 2017 r., Dz.U. z 2017 r. poz. 1049 z późn. zm. – zwana dalej **Ustawą**).

Spółka uzyskała także informacje, iż praktyka wypowiedzania przez Banki umów rachunku bankowego podmiotom działającym w branży obrotu kryptowalutami ma charakter powszechnego zjawiska. Praktyki takie uniemożliwiają lub znacząco utrudniają tym podmiotom prowadzenie na terytorium Polski działalności gospodarczej, co związane jest z obowiązującym prawnym przymusem rozliczania za pośrednictwem rachunku bankowego wszelkich transakcji o wartości co najmniej 15.000 zł (art. 22 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, zwanej dalej **sdg**).

II. [Przedmiot opinii]

W związku z przedstawionym stanem faktycznym, Spółka pragnie uzyskać odpowiedź na pytania:

- 1) czy wskazana przez Bank przyczyna zakończenia współpracy pozostaje uzasadniona w świetle przepisów Ustawy?
- 2) w przypadku odpowiedzi negatywnej na pytanie ad 1), czy wypowiadając umowę lub podejmując inne działania zmierzające do wypowiedzenia umowy rachunku bankowego, Bank dokonuje naruszenia przepisów prawa?
- 3) W przypadku odpowiedzi pozytywnej na pytanie ad 2), czy Spółce i innym podmiotom działającym w branży przysługują środki ochrony przed tego rodzaju działaniami?

III. [Streszczenie wniosków]

Po analizie prawnej postawionych problemów można wskazać następujące wnioski:

- 1) Kryptowaluty, w tym Bitcoin nie stanowią w polskim systemie prawa rodzaju

pieniądza lub pieniądza elektronicznego. Jest to inny rodzaj „praw majątkowych” w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, którego obrót odbywa się na zasadach analogicznych do rzeczy ruchomych.

- 2) Prowadzenie przez Spółkę działalności gospodarczej w postaci pośrednictwa w obrocie kryptowalutami, w tym Bitcoinem, nie powoduje, że Bank prowadzący rachunek bankowy Spółki nie może wywiązać się z obowiązków nałożonych przez Ustawę.
- 3) W zakresie obowiązku rejestrowania transakcji, Bank posiada komplet wymaganych ustawą informacji o każdej transakcji zlecanej przez Spółkę (a więc o każdej transakcji przeprowadzanej przez Bank), co umożliwia mu rejestrowanie zarówno transakcji ponadprogowych (przekraczających równowartość kwoty 15.000 euro), jak i transakcji podejrzanych o związek z praniem pieniędzy lub terroryzmem.
- 4) W zakresie płatności przychodzących na rachunek Spółki, są one w większości zwolnione z obowiązku rejestracji przez Bank, ze względu na to, iż realizuje je inna instytucja obowiązana (dotyczy to płatności obsługiwanych przez tpay.com oraz inne banki). Transakcje przychodzące objęte obowiązkiem rejestracji obejmują „przelewy z zagranicy”, co powoduje, że Bank posiada informacje o nadawcy wskazane przez bank zagraniczny. Jeżeli dane te budzą wątpliwości, możliwe jest powiadomienie odpowiednich organów celem wyjaśnienia sprawy.
- 5) Obowiązek Banku zebrania danych identyfikacyjnych obejmuje klienta Banku, tj. Spółkę. Bank nie ma obowiązku zbierać pełnych danych o wszystkich osobach wpłacających środki na rachunek Spółki, gdyż wykonują to inne instytucje zobowiązane, i to zarówno przy wpłatach bezgotówkowych (przelewach), jak i wpłatach gotówkowych. Jeżeli wpłata gotówkowa następuje w Banku, to bank zobowiązany jest potwierdzić tożsamość wpłacającego w zakresie przewidzianym Ustawą.
- 6) Bank posiada pełne możliwości wykonania nałożonych Ustawą obowiązków informacyjnych względem uprawnionych organów państwowych oraz dokonania czynności w postaci: wstrzymania transakcji lub zamrożenia określonych wartości majątkowych.
- 7) Mając na uwadze fakt, że działalność polegająca na obrocie kryptowalutami nie jest zakazana w ramach polskiego porządku prawnego, a także to, że zarzut niemożliwości wykonania względem takiej działalności obowiązków wynikających z Ustawy jest zarzutem pozornym, odmowa wykonania usługi na rzecz Spółki stanowi wykroczenie uregulowane w 138 Kodeksu wykroczeń (dalej **kw**).
- 8) Każdy przypadek wykroczenia może stanowić również czyn niedozwolony według prawa cywilnego, skutkujący możliwością dochodzenia od Banku odszkodowania na zasadzie art. 415 i nast. Kodeksu cywilnego (dalej **kc**).
- 9) Nieuzasadniona odmowa świadczenia usług prowadzenia rachunku bankowego może stanowić także czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (dalej **ZNKU**).

IV. [Wypowiedzenie umów rachunku bankowego z powodu przepisów Ustawy]

A. Status prawny kryptowalut

Odpowiadając na pierwsze z postawionych pytań należy w pierwszej kolejności ustalić jaki jest status kryptowalut, w tym Bitcoina, w szczególności, czy obrót kryptowalutami

narusza przepisy prawa.

Rozważając powyższą kwestię należy wyjść z założenia, że kryptowaluty nie stanowią w ramach obecnego porządku prawnego ani rodzaju pieniądza, ani pieniądza elektronicznego. Nie stosuje się do nich również przepisów dotyczących instrumentów finansowych. Kwestia ta nie będzie przedmiotem szczegółowych rozważań niniejszej opinii ze względu na fakt, iż stanowisko to jest jednolicie przyjmowane przez instytucje finansowe i podatkowe, w tym NBP, KNF oraz organy podatkowe w licznych interpretacjach indywidualnych¹.

B. Obowiązki Banku związane z obsługiwanymi transakcjami

Rozpatrując sprawę należy wskazać w dalszej kolejności, że Bank (wszystkie banki krajowe) posiada status „instytucji obowiązanej” w rozumieniu art. 2 pkt 1) c) Ustawy. Na instytucję obowiązaną Ustawa nakłada natomiast następujące obowiązki:

- 1) **Zarejestrowania transakcji przeprowadzanej przez daną instytucję obowiązaną** w przypadku, gdy jej wartość przekracza kwotę 15.000 euro lub której okoliczności wskazują na związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu (art. 8 Ustawy);
- 2) **Stosowania środków bezpieczeństwa finansowego wobec klientów instytucji obowiązanej**, które polegają w szczególności na prawidłowej i rzetelnej identyfikacji klienta (art. 8b, art. 9 i art. 9a Ustawy);
- 3) **Przekazywania Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (dalej GIIF) danych o zarejestrowanych transakcjach** wskazanych w art. 8 Ustawy, w zakresie: daty przeprowadzenia transakcji, danych stron transakcji, kwoty i waluty transakcji, numerów rachunków bankowych, uzasadnienia oraz miejsca, daty i sposobu złożenia dyspozycji (art. 11 i 12 Ustawy);
- 4) **Informowania GIIF o transakcjach podejranych, które ta instytucja obowiązana ma przeprowadzić lub o których posiada wiedzę** (art. 16 Ustawy);
- 5) **Wstrzymywania transakcji na żądanie GIIF** (art. 18 ust. 3 Ustawy) albo wstrzymania transakcji lub blokady rachunku bankowego na żądanie prokuratora (art. 19 Ustawy);
- 6) **Zamrożenia wartości majątkowych** biorących udział w transakcjach wykonywanych przez podmioty ujawnione na listach osób, grup, podmiotów określonych w przepisach prawa międzynarodowego oraz przepisów wykonawczych do Ustawy (art. 20d Ustawy).

Pominięto obowiązki o charakterze organizacyjnym, nieistotne dla niniejszej opinii.

C. Wykonanie obowiązków Banku wynikających z Ustawy w kontekście działalności Spółki

Analiza rozpatrywanego problemu pozwala stwierdzić, iż Bank ma możliwość wykonania wszelkich obowiązków wynikających z Ustawy. Kwestię tę rozpisano w tabeli przedstawionej poniżej:

¹ Tak w szczególności komunikat NBP i KNF dostępny na stronie internetowej: https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_NBP_KNF_w_sprawie_walut_wirtualnych_7_07_2017_57361.pdf

Obowiązek	Płatności przychodzące	Płatności wychodzące
1) Zarejestrowania transakcji przeprowadzanej* przez daną instytucję obowiązaną w odniesieniu do transakcji o równowartości co najmniej 15.000 euro (art. 8 ust. 1 Ustawy) lub transakcji podejrzewanych o związek z terroryzmem lub praniem pieniędzy (art. 8 ust. 3 Ustawy)	<p>- Zgodnie z art. 8 ust. 1e pkt 3) Ustawy, obowiązek rejestracji transakcji nie dotyczy co do zasady przelewów przychodzących, z wyjątkiem przelewów przychodzących z zagranicy**.</p> <p>Każda transakcja przychodząca jest weryfikowana przez instytucję obowiązaną, która wykonuje dyspozycje i zobowiązana jest zbadać tożsamość zlecającego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpłaty przez system tpay.com podlegają weryfikacji przez operatora serwisu; - wpłaty z innych rachunków bankowych podlegają weryfikacji przez banki, banki spółdzielcze lub SKOKi; - wpłaty gotówkowe podlegają uprzedniej weryfikacji przez podmioty realizujące te wpłaty, tj. banki, SKOKi, a nawet operatorów pocztowych, w tym Poczta Polska (art. art. 2 pkt 1) lit. m). 	<p>- Każda płatność wychodząca jest obsługiwana przez system Banku, a co za tym idzie, może zostać zarejestrowana i opatrzona wymaganymi przez Ustawę danymi.</p>

* Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 2 pkt 1e) Ustawy, przeprowadzaniem transakcji jest „wykonanie zlecenia lub dyspozycji klienta przez instytucję obowiązaną”. Przeprowadzenie transakcji nie następuje zatem co do zasady w przypadku przyjęcia na rachunek środków finansowych, jeżeli dyspozycja przelewu została wykonana przez inny bank (inną instytucję obowiązaną).

** Jak wskazuje się w komentarzach do Ustawy: „Obowiązek rejestracji transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, nie obejmuje także przelewów przychodzących, z wyjątkiem przelewów przychodzących z zagranicy (art. 8 ust. 1e pkt 3 ustawy). W przypadku bowiem przelewów przychodzących obowiązek rejestracji transakcji spoczywa na instytucji obowiązanej, która wykonuje dyspozycję klienta o przelewie. Z uwagi na fakt, iż ustawa nie obowiązuje instytucji zagranicznych, w dalszym ciągu instytucja obowiązana na podstawie ustawy, przyjmująca przelew przychodzący z zagranicy, którego równowartość przekracza 15 000 euro, ma obowiązek zarejestrować tę transakcję” (Hara Michał, Kierzyńska Rafał, Kołodziejski Paweł, Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Komentarz, LexisNexis 2013).

2) Stosowania środków bezpieczeństwa finansowego wobec klientów instytucji obowiązanej, które polegają w szczególności na prawidłowej i rzetelnej identyfikacji klienta (art. 8b, art. 9 i art. 9a Ustawy);	<p>Ustawa wymaga stosowania środków bezpieczeństwa względem „klienta” Banku, a więc względem Spółki (a nie wszystkich użytkowników korzystających z usług Spółki). W tym zakresie, Spółka udostępnia Bankowi wszelkie informacje i dokumenty wymagane do jej prawidłowej identyfikacji zgodnie z przepisami Ustawy. Spółka pozostaje także legalnie funkcjonującym podmiotem, zarejestrowanym na terytorium Polski, prowadzącym działalność gospodarczą dopuszczoną przez prawo*.</p>
---	---

* W przypadku wpłat przychodzących na rachunek Spółki od użytkowników Serwisu, wpłaty te są weryfikowane przez inne instytucje zobowiązane – banki, banki spółdzielcze, SKOKi oraz operatorów pocztowych przyjmujących zlecenie wykonania wpłaty. Wpłacający są wówczas klientami tych instytucji (a nie klientami Banku), w związku z czym są weryfikowani przez te inne instytucje.

Zauważyć należy też, że samym bankom zagwarantowano możliwość świadczenia usług anonimowych, z zastrzeżeniem podjęcia odpowiednich środków bezpieczeństwa (art. 9g Ustawy).

<p>3) Przekazywania Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej (dalej GIIF) danych o zarejestrowanych transakcjach wskazanych w art. 8 Ustawy, w zakresie: daty przeprowadzenia transakcji, danych stron transakcji, kwoty i waluty transakcji, numerów rachunków bankowych, uzasadnienia oraz miejsca, daty i sposobu złożenia dyspozycji (art. 11 i 12 Ustawy);</p>	<p>- Bank posiada pełny zestaw informacji wskazanych w przedmiotowym przepisie, zarówno przy wpłatach bezgotówkowych, jak wpłatach gotówkowych (przy których dane zostały zweryfikowane przez inne instytucje obowiązane).</p>	<p>- Bank posiada pełny zestaw informacji wskazanych w przedmiotowym przepisie ze względu na fakt realizowania każdej dyspozycji Spółki.</p>
<p>4) Informowania GIIF o transakcjach podejrzanych, które ta instytucja obowiązana ma przeprowadzić lub o których posiada wiedzę (art. 16 Ustawy);</p>	<p>- Jak wskazano powyżej, Bank posiada pełny zestaw informacji o transakcjach.</p>	<p>- Jak wskazano powyżej, Bank posiada pełny zestaw informacji o transakcjach.</p>
<p>5) Wstrzymywania transakcji na żądanie GIIF (art. 18 ust. 3 Ustawy) albo wstrzymania transakcji lub blokady rachunku bankowego na żądanie prokuratora (art. 19 Ustawy).</p>	<p>- Bank posiada możliwość zablokowania zaksięgowania wpłaty przychodzącej w przypadku powzięcia podejrzeń. - Wpłaty bezgotówkowe i gotówkowe zostają uprzednio zweryfikowane przez inne banki (instytucje obowiązane), które wykonują dyspozycje klientów.</p>	<p>- Bank posiada możliwość zablokowania zaksięgowania wpłaty przychodzącej w przypadku powzięcia podejrzeń. - Będąc wykonawcą dyspozycji Spółki, ma pełną wiedzę o odbiorcy przelewu, a także możliwość zablokowania wykonania dyspozycji.</p>

6) Zamrożenia wartości majątkowych należących do podmiotów ujawnionych na listach osób, grup, podmiotów ustalonych na podstawie przepisów prawa międzynarodowego oraz przepisów wykonawczych do Ustawy (art. 20d Ustawy).	- Istnieje możliwość realizacji obowiązku ze względu na posiadanie danych o zleceniodawcy przelewu/ wpłaty. - Wpłaty są uprzednio weryfikowane także przez inne instytucje obowiązane.	- Istnieje możliwość realizacji obowiązku ze względu na posiadanie danych o odbiorcy przelewu.
---	---	--

Podsumowując powyższe rozważania, stwierdzić należy, że **podany przez Bank powód rozwiązania umowy o prowadzenie rachunku bankowego, polegający na rzekomej niemożliwości zrealizowania obowiązków wynikających z Ustawy, jest powodem pozornym i nieuzasadnionym.** Analiza nałożonych na Bank obowiązków, w kontekście działalności Spółki oraz prowadzonych przez nią rozliczeń z użytkownikami, prowadzi do wniosku, iż Bank ma możliwość wykonania wszystkich ciążących na nim obowiązków.

V. Naruszenie przepisów prawa poprzez niezasadne wypowiedzenie umowy rachunku bankowego

Zgodnie z przyjętymi w polskim prawie rozwiązaniami, podmioty świadczące zawodowo usługi oferowane publicznie, nie mają prawa do swobodnego i nieuzasadnionego wyboru klientów. Innymi słowy, przedsiębiorca wykonujący działalność w określonym zakresie, w tym przypadku Bank wykonujący działalność m.in. w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, nie może dowolnie określać kategorii podmiotów, którym wyłącza możliwość zawierania takich umów.

Powyższe wynika z normy prawnej zawartej w art. 138 kw, zgodnie z którą: „Kto, zajmując się zawodowo świadczeniem usług, żąda i pobiera za świadczenie zapłatę wyższą od obowiązującej albo umyślnie bez uzasadnionej przyczyny odmawia świadczenia, do którego jest obowiązany, podlega karze grzywny”. Kara grzywny może być nałożona w wysokości do 5.000 zł (art. 24§1 kw). Zauważyć należy jednak, że co do zasady² każdy przypadek niezasadnego wypowiedzenia umowy lub odmowy jej zawarcia stanowić będzie odrębne wykroczenie, co do którego możliwe będzie nałożenie osobnych kar.

Należy również zauważyć, że o ile tytuł rozdziału Kodeksu wykroczeń w którym zawarty jest art. 138 kw brzmi „Wykroczenia przeciwko interesom konsumentów”, o tyle w komentarzach przyjmuje się, że: „Przedmiotem ochrony są interesy osób korzystających z usług, a więc przede wszystkim ich konsumentów (...), choć **należy zastrzec, że chronione są też interesy osób, które nabywają usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej (...)**”³.

W celu ochrony praw naruszonych działaniami banku, **zalecane jest, aby w każdym**

² W zależności od stanu faktycznego konkretnej sprawy mogą zachodzić w tym zakresie pewne odmierności.

³ P. Daniluk, (red.) Kodeks wykroczeń. Komentarz, Warszawa 2016.

podobnym przypadku dokonywać zawiadomienia o popełnieniu przez pracownika Banku (dotyczy to także innych banków) opisanego wyżej wykroczenia.

VI. Środki ochrony prawnej na płaszczyźnie cywilnoprawnej

Omawiane w niniejszej opinii zachowanie Banku może rodzić także roszczenia odszkodowawcze Spółki mające swoją podstawę w:

- 1) konstrukcji czynu niedozwolonego opisanego w art. 415 kc;
- 2) konstrukcji czynu nieuczciwej konkurencji wskazanym w art. 3 ust. 1 ZNKU.

Zgodnie z art. 415 kc, „Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia”. W orzecznictwie przyjmuje się, że określenie „wina” wskazane w niniejszej regulacji oznacza z jednej strony naruszenie obowiązujących przepisów prawa lub ogólnie przyjętych norm postępowania (wina obiektywna – bezprawność), a z drugiej strony pewne nastawienie psychiczne sprawcy do czynu, polegające co do zasady na niezachowaniu należytej staranności (art. 355§1 kc). Analizując omawiany przypadek przyjąć należy, że obie te przesłanki zostały spełnione. Przemawia za tym fakt, że:

- 1) O bezprawności zachowania Banku przesądza fakt, iż stanowi ono wykroczenie w rozumieniu art. 138 kw, a zatem jest sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 21 maja 2015 r. IV CSK 539/14).
- 2) Bank, jako podmiot profesjonalny, zobowiązany jest także znać przepisy prawa dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej i je stosować (co dotyczy też pracowników działających w imieniu Banku). Naruszenie tych przepisów przez poszczególnych pracowników Banku zawsze stanowi zatem albo winę umyślną (świadome ich naruszenie), albo brak wymaganej prawem wiedzy – stanowiący niezachowanie należytej staranności.

Mając na uwadze powyższe przyjąć należy, że w przypadku gdy niezasadne wypowiedzenie umowy rachunku bankowego doprowadzi do powstania po stronie Spółki szkody majątkowej, Bank będzie zobowiązany naprawić tę szkodę na zasadach odpowiedzialności przewidzianych w Kodeksie cywilnym.

Niezależnie od kwestii poruszonych powyżej, działanie Banku może również stanowić czyn nieuczciwej konkurencji. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ZNKU, czynem takim jest: „*Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta*”. W omawianym przypadku spełnione zostały wszystkie przesłanki uznania działania Banku za opisany wyżej czyn nieuczciwej konkurencji:

- 1) Po pierwsze, działanie Banku narusza przepisy prawa – opisany wcześniej art. 138 kw.
- 2) Po drugie, działanie Banku narusza interes innego przedsiębiorcy – Spółki (wszystkich przedsiębiorców z branży obrotu kryptowalutami). Mając na uwadze fakt, że według obowiązującego w Polsce prawa każdy przedsiębiorca jest praktycznie zobowiązany posiadać rachunek bankowy – choćby w celu rozliczania transakcji w kwocie przewyższającej równowartość 15.000 zł (art. 22 ust. 1 pkt 2) sdg) – masowa praktyka nieuzasadnionego odmawiania zawierania umów rachunku bankowego lub bezpodstawnego wypowiedzania takich umów godzi w możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez podmioty z branży kryptowalut. Takie działanie

narusza uzasadniony interes tych przedsiębiorców, utrudniając im istotnie świadczenie usług, do którego pozostają w świetle prawa w pełni uprawnieni.

- 3) Po trzecie, działanie takie istotnie zagraża interesom konsumentów, gdyż prowadzić może do ograniczenia dostępności omawianych usług.

W przypadku uznania omawianych praktyk za czyn nieuczciwej konkurencji, Spółce oraz innym podmiotom poszkodowanym przysługują roszczenia o:

- 1) zaniechania niedozwolonych działań;
- 2) usunięcia skutków niedozwolonych działań;
- 3) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie;
- 4) naprawienia wyrządzonej szkody;
- 5) wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści.
(art. 18 ust. 1 ZNKU)

Mając na uwadze ogół przedstawionych okoliczności, za zasadne uznać należy wnioski opinii przedstawione w streszczeniu zwanym w pkt III.

Maciej Jankowski
Adwokat

Mateusz Kara
Adwokat

